SKUPŠTINA SBK/KSB
MONITORING IZVJEŠTAJ

OKTOBAR-DECEMBAR, 2014

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

Sažetak

Tek 12 od 30 zastupnika prethodnog saziva dobilo je ponovo povjerenje građana SBK. 2 novoizabrana zastupnika su ovu dužnost obavljali u mandatu 2006-2010. A 16 ostalih su po prvi put izabrani za zastupnike Skupštine SBK.

Kao i nakon prošlih izbora, problemi oko formiranja vlasti potpuno su ogolili činjenicu da funkcionisanje kantonalnih vlasti i rješenje problema koje građani ovog kantona imaju ne leži u rukama predstavnika koje su, neposredno, birali u svoje kantonalne institucije već u centralama političkih stranaka, daleko izvan Kantona. Vlast u ovom kantonu nije u potpunosti formirana, pa čak nije utvrđena ni stabilna parlamentarna većina. ni do kraja perioda koji pokriva ovaj izvještaj (a ni do početka februara, kada se on finalizira).

Zbog načina izbora predsjedavajućeg Skupštine SBK, zastupnik Nikola Simić uputio je prigovor Ustavnom sudu Federacije i Uredu visokog predstavnika. Ured visokog predstavnika poslao je pismo upozorenja (u kojem je objašnjeno da bi zbog pokrenutog pitanja zaštite vitalnog nacionalnog interesa, sve odluke koje ovo tijelo donese mogle biti dovedene u pitanje ako se nadležna institucija izjasni pozitivno na zahtjev zastupnika Simića), zbog čega je otkazana jedna vanredna sjednica Skupštine, a sa druge su tačke vezane za imenovanje rukovodstva skupštine također skinute sa dnevnog reda. Obzirom da do kraja 2014. godine pregovori o formiranju vlasti nisu bili gotovi time je bio i zaustavljen proces formiranja vlasti u ovom kantonu.

Nakon preuzimanja mandata pa do kraja 2014. godine Skupština je imala 4 zasjedanja ali je završila samo dvije sjednice, pošto je jedna sjednica prekinuta usljed nemogućnosti usaglašavanja oko dnevnog reda. Iako su u fokusu bila uglavnom pitanja za implementaciju izbornih mandata, na kraju godine Skupština nije dobila sva potrebna radna tijela. U periodu nakon izbora nije se razmatrao niti jedan zakon, niti je bilo mjera iz programa rada. Završen je samo izbor delegata u Dom naroda parlamenta F BiH, formirani su klubovi i donešene privremene odluke o finansiranju za period januar-mart 2015. godine.

Do kraja 2014. godine skupština nije razmatrala Program rada za narednu 2015. godinu. Na ovaj način je nastavljena praksa iz ranijih godina, da se Program rada za narednu godinu ne donese kako to Poslovnik predviđa prije isteka tekuće godine. Poseban problem predstavlja zaustavljanje procesa donošenja

Budžeta za narednu godinu. Sredinom decembra 2014. godine Skupština je trebala razmatrati nacrt Budžeta, ali je zbog nesuglasica oko formiranja vlasti i pokretanja pitanja zaštite nacionalnog interesa ova sjednica otkazana čime je proces zaustavljen. Da bi se osiguralo funkcionisanje institucija 30-tak sati prije isteka roka donešena je Odluka o privremenom finansiranju.

Problemi u konstituisanju potpuno su u drugi plan stavili ostale važne procese i funkcije koje zakonodavna vlast ima. Tako je novi saziv Skupštine u potpunosti zanemario aktivnosti vezane za Program rada Skupštine. Nakon preuzimanja mandata nije razmatrana niti jedna mjera sadržana u Programu rada Skupštine za 2014. godinu.

Uvod

Izvještaj o monitoringu rada Skupštine Srednjobosanskog kantona (SBK), daje pregled rezultata rada ove institucije, njenih članova, koji djeluju kao javni zvaničnici u ovoj instituciji i to za period od opštih izbora održanih 12.10.2014. godina, do 31.12.2014. godine.

Cilj izvještaja je da se kroz nekoliko logičkih cjelina sumiraju i na jednostavan način predstave podaci do kojih je CCI došao prateći rad Skupštine SBK tokom ovog postizbornog perioda.

KONSTITUISANJE VLASTI

Na početku izvještaja govori se o: izbornim rezultatima, formiranju zakonodavne vlasti u Srednjobosanskom kantonu, problemima u konstituisanju i stepenu implementacije izbornih rezultata.

OBIM I DINAMIKA RADA INSTITUCIJE

Cjelina koja govori o obimu i dinamici rada pokazuje koliko je i šta ova institucija zapravo uradila nakon posljednjih izbora u oktobru 2014. godine. Govori se o broju sjednica, zakonima i drugim mjerama koje su razmatrane, te vremenskoj komponenti rada Skupštine.

KLJUČNI DOKUMENTI U RADU INSTITICUJE

Sekcija izvještaja koja govori o programu rada, budžetu i drugim finansijskim dokumentima koji određuju rad jedne institucije u narednoj godini.

S obzirom na specifičnost monitoringa, CCI se opredjelio za metodološki pristup korištenjem tzv. kombinovane metode istraživanja (kvantitativna i kvalitativna). Kvantitativna istraživanja nastoje dati odgovor na pitanje koliko, što znači da se temelji na primjeni metode koja omogućuje kvantificiranje pojava, odnosno njihovo brojčano izražavanje. Kvalitativna istraživanja nastoje odgovoriti na pitanja, zašto, kada, kuda, gdje, itd. Metodologija osigurava da kompletno osoblje monitoring tima prikuplja i obrađuje podatke na identičan način, kako bi se osigurao jedinstven pristup prilikom praćenja i procjene odgovornosti, efikasnosti, i transparentnosti rada institucija zakonodavne i izvršne vlasti, ali u određenim izvještajima i pojedinačne odgovornosti zastupnika i ministara u institucijama zakonodavne i izvršne vlasti.

Periodični izvještaji o monitoringu rada parlamenata i vlada predstavljaju osmogodišnji kontinuitet praćenju rada i kontinuiranog izvještavanja javnosti o rezultatima rada spomenutih institucija, a metodologija koju CCI koristi pri izradi tih izvještaja, utemeljena je na podacima koji su dostupni iz više izvora, prije svega, sa službenih web stranica institucija, iz zapisnika i stenograma sa održanih sjednica, programa rada i budžeta institucija, eksternih analiza i izvještaja, te podacima prikupljenim neposrednim prisustvom sjednicama Skupštine i pohranjenim u internu bazu CCI-a, u kojoj su sadržani svi relevantni podaci za sve instituciju čiji monitoring rada CCI vrši.

U izvještajima CCI su aktuelizovane i dosadašnje preporuke i inicijative, koje će se dostaviti novim sazivima svih institucija, s ciljem unaprjeđenja procesa unutar institucija, te njihovom efikasnijem radu, koji će doprinijeti stvaranju pozitivnog ambijenta za poboljšanje životnog standarda građana, te ubrzanju euroatlanskog puta Bosne i Hercegovine.

Ovo Izvješće je jedan u nizu pokušaja Centara Civilnih Inicijativa da kontinuiranim praćenjem i periodičnim izvješćivanjem, omogući javnosti uvid u rad institucija vlasti nastojeći iste učiniti odgovornijim, efikasnijim i transparentnijim u izvršavanju svojih obveza.

Kao i tokom prethodnih perioda, iskoristili bi priliku da se zahvalimo na profesionalnosti i kooperativnosti Sekretaru Skupštine SBK, gospođi Esmi Vajzović i osoblju Stručne službe Skupštine.

Mersad Avdić
Konzultant za monitoring
januar, 2015

Politički kontekst

IZBORNI REZULTATI

Na posljednjim općim izborima, održanim u oktobru 2014. godine za 30 zastupničkih mjesta, borilo se 24 politička subjekta koja su kandidovala ukupno 440 kandidata. Rezultati nakon objave rezultata prikazani su u slijedećoj tabeli

NAZIV STRANKE	BROJ GLASOVA	%	OSVOJENI MANDATI
SDA - STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	28458	25,695	8
HDZ BIH, HSS, HKDU BIH, HSP HERCEG BOSNE	25213	22,765	8
SBB - FAHRUDIN RADONČIĆ	12148	10,969	4
SDP-SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	12041	10,872	4
DEMOKRATSKA FRONTA-ŽELJKO KOMŠIĆ	9443	8,526	3
HDZ 1990 HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA	7492	6,765	2
HSP BIH - HSS STJEPANA RADIĆA	3501	3,161	1
BPS-SEFER HALILOVIĆ	3273	2,955	
A-SDA STRANKA DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI	2462	2,223	
STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU	2417	2,182	
NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK	1482	1,338	
ZAJEDNO ZA PROMJENE (SPP-SP/U-SDU-DNZ-LDS)	1304	1,177	
BOSS - BOSANSKA STRANKA-MIRNES AJANOVIĆ	439	0,396	
UNIJA SOCIJALDEMOKRATA-UNIJA ZA SVE NAS	348	0,314	
HRVATSKI SAVEZ HKDU - HRAST	197	0,178	
STRANKA DIJASPORE BOSNE I HERCEGOVINE	95	0,086	
DNS-DEMOKRATSKI NARODNI SAVEZ	89	0,08	
DEMOKRATSKA STRANKA INVALIDA BiH	85	0,077	
SAVEZ NEZAVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	76	0,069	
NOVI POKRET BIH	76	0,069	
SDS-SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	58	0,052	
LABURISTIČKA STRANKA BIH LABURISTI BIH	28	0,025	
POSAVSKA STRANKA	22	0,02	
NARODNI DEMOKRATSKI POKRET	6	0,005	

Kao što se može vidjeti izborni prag od 3% prešlo je 7 političkih subjekata (manje od 30%). Najveće povjerenje građani su dali Stranci demokratske akcije i koaliciji hrvatskih stranaka okupljenih oko Hrvatske demokratske zajednice BiH.

Od 440 kandidata njih 30 je dobilo povjerenja građana, međutim prije preuzimanja osvojenih mandata od prvobitno izabranih 30 zastupnika, tri zastupnika su odustala i vratila mandate u korist svojih stranačkih kolega. Radi se o Tahiru Lendi (aktuelnom Premijeru kantona) iz SDA, Sedžadu Milanoviću (aktuelnom ministru privrede) također iz SDA i Nikoli Grubešiću (aktuelnom ministru zdravstva, rada i socijelne politike) članu HDZ BIH. Mandati kojih su se oni odrekli, dodijeljeni su njihovim stranačkim kolegama lošije plasiranim na izbornoj listi, u skladu sa odredbama izbornog zakona o preferencijalnom sistemu glasanja i raspodjele mandata.

Nakon objave rezultata zakazana je Konstituirajuća sjednica Skupštine Srednjobosanskog kantona 21.11.2014. godine na kojoj su mandate preuzeli slijedeći zastupnici:

STRANKA	ZASTUPNIK	MJESTO NA LISTI	BROJ OSVOJENIH GLASOVA	RANIJI ANGAŽMAN U KANOTNALNOJ VLASTI
SDA	MAHMUTBEGOVIĆ MELIKA	1	7258	
SDA	POPARIĆ REFIK	2	3638	Zastupnik u Skupštini SBK
SDA	GRABUS MUHAREM	5	3408	
SDA	ALIHODŽA NURUDIN	30	3111	Zastupnik u Skupštini SBK
SDA	CRNICA HALIMA	9	2896	Zastupnik u Skupštini SBK
SDA	ŠEČIBOVIĆ AMIR	17	2699	
SDA	MUŠANOVIĆ ELVEDIN[1]	12	2662	
SDA	GANIĆ EMIR[2]	24	2612	
HDZ	BRADARA LIDIJA	1	6145	Zastupnik u Skupštini SBK[3]
HDZ	SAJEVIĆ IVAN	15	2739	
HDZ	MATIŠIĆ DRAŽEN	6	2225	Zastupnik u Skupštini SBK
HDZ	BATINIĆ MIRKO	3	2130	Zastupnik u Skupštini SBK
HDZ	KVASINA JOSIP	8	2073	Zastupnik u Skupštini SBK
HDZ	SUČIĆ LJUPKO	18	2003	
HDZ	BOŠNJAK-MATIĆ MARIJO	20	1965	
HDZ	KRIŠTO SUZANA[4]	14	1956	
SBB	ČURIĆ SAMIR	1	1981	
SBB	ŠVAGO ALMIR	4	1669	Zastupnik u Skupštini SBK
SBB	HODŽIĆ MUHAMED	24	1074	
SBB	HRUSTIĆ EDINA	2	1055	
SDP	HELEZ NIJAZ[5]	5	3425	Ministar u Vladi SBK i Zastupnik
SDP	SELIMOVIĆ SENAD[6]	1	2461	Ministar u Vladi SBK i Zastupnik
SDP	MRKONJA SIFET	15	1832	Zastupnik u Skupštini SBK[7]
SDP	SIMIĆ NIKOLA	7	1712	Zastupnik u Skupštini SBK
DF	JUSUFSPAHIĆ RUSMIN	1	2158	
DF	MAŠIĆ EDIN	14	1056	
DF	MUFTIĆ EMIR	10	873	
HDZ 1990	BILIĆ ANTO	1	2329	Zastupnik u Skupštini SBK
HDZ 1990	GADŽA MATEJA	2	716	
HSP	LOZANČIĆ ANTO[8]	3	1812	Ministar u Vladi SBK i Zastupnik
SDA	LENDO TAHIR	7	6906	Premijer Kantona
SDA	MILANOVIĆ SEDŽAD	3	5052	Ministar u Vladi SBK
HDZ	GRUBEŠIĆ NIKOLA	2	3308	Ministar u Vladi SBK

[1] Ušao u Skupštinu nakon vraćanja mandata Premijera Tahira Lende
[2] Ušao Skupšinu nakon vraćanja mandata Ministra Sedžada Milanovića
[3] Lidija Bradara je bila zastupnik u kantonlanoj skupštini u mandatnom periodu 2006-2010
[4] Ušla Skupšinu nakon vraćanja mandata Ministra Nikole Grubešića
[5] Nijaz Helez je prije izbora u Vladu SBK (2011. g), bio zastupnik u Skupštini SBK (saziv 2010-2014)
[6] Senad Selimović je prije izbora u Vladu SBK (2011. g), bio zastupnik u Skupštini SBK (saziv 2010-2014)
[7] Mrkonja Sifet je bio zastupni u kantonlanoj skupštini u mandatnom periodu 2006-2010
[8] Anto Lozančić je prije izbora za zastupnika u mandatu 2010-2014. bio ministar u Vladu SBK

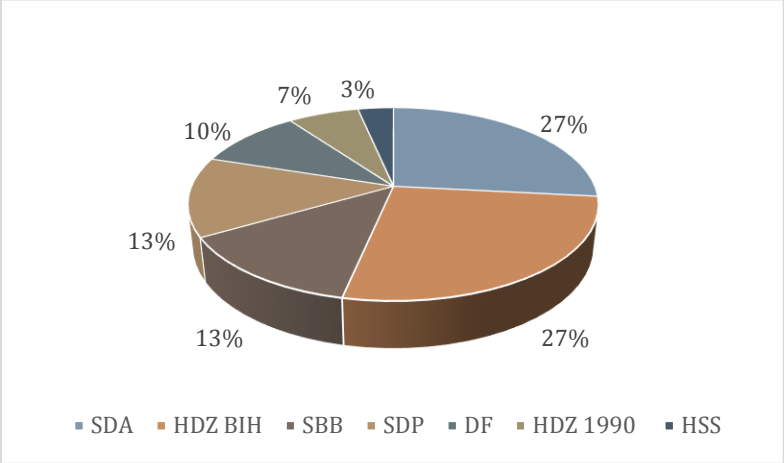

Na samoj konstituirajućoj sjednici nakon preuzimanja mandata dotadašnji ministri u Vladi SBK Selimović Senad i Helez Nijaz, oba članovi SDP-a, podnijeli su ostavke na ministarske pozicije i tim činom započeli konzumiranje mandata zastupnika.

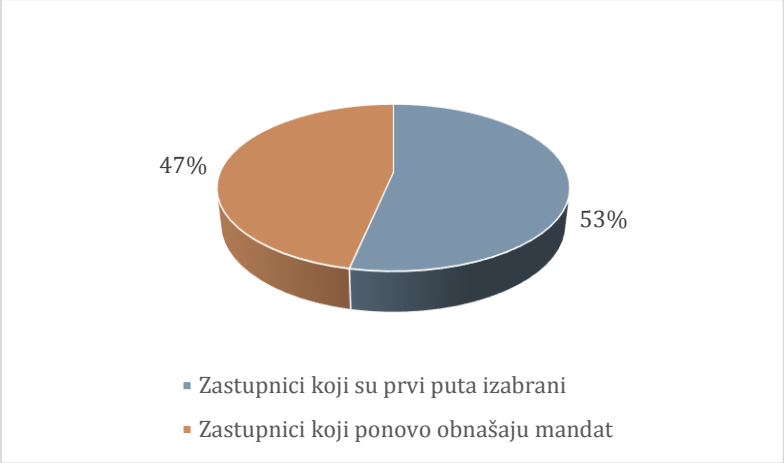

U aktuelnom sazivu Skupštine SBK/KSB je manje od polovine zastupnika (14) već ranije imalo mandat u Skupštini ili Vladi SBK . 16 od 30 zastupnika su novi9 u aktuelnom sazivu skupštine, odnosno od 2006. godine nisu bili birani u Skupštinu niti su obnašali ministarske pozicije. 3 od 30 aktuelnih zastupnika je ranije bilo imenovano u Vladu i vodilo određene ministarske resore.

Teritorijalno gledano opštine Travnik i Bugojno imaju najviše zastupnika u kantonalnoj Skupštini 50%, odnosno polovina ukupnog broja zastupnika dolazi iz ove dvije opštine. Nasuprot njima opštine Busovača i Novi Travnik imaju tek po jednog zastupnika u kantonalnoj skupštini.

[9] Podaci se odnose na mandatne periode 2006-2010, 2010-2014, 2014-2018

OPŠTINA	BROJ ZASTUPNIKA	BROJ STANOVNIKA	BROJ GRAĐANA NA JEDNOG ZASTUPNIKA
Travnik	8	57.543	7.193
Bugojno	7	34.559	4.937
Vitez	4	27.006	6.752
Kiseljak	3	21.919	7.306
Donji Vakuf	3	14.739	4.913
Gornji Vakuf-Uskoplje	3	22.304	7.435
Busovača	1	18.488	18.488
Novi Travnik	1	25.107	25.107

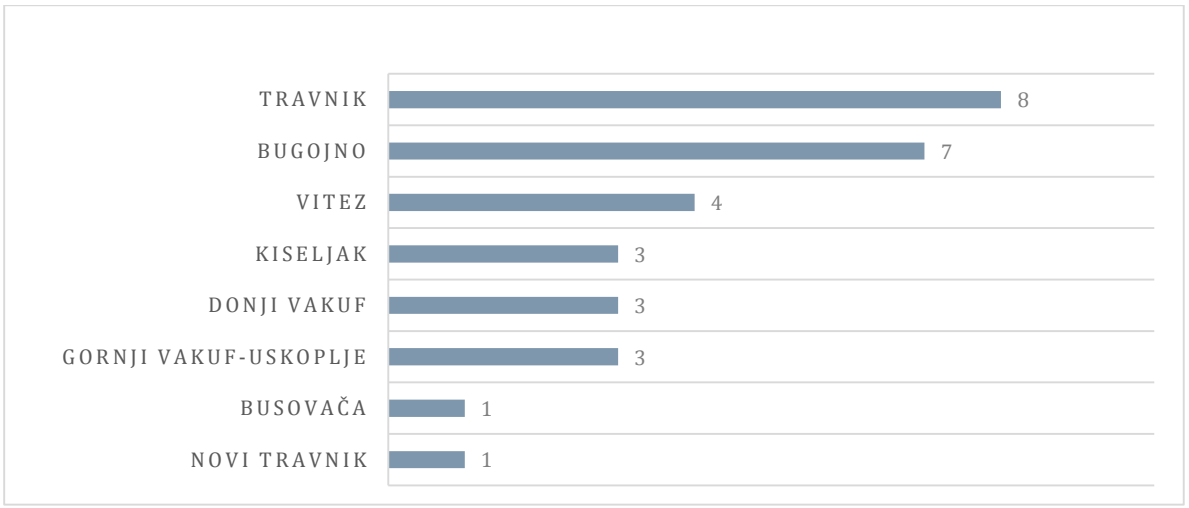

Polna struktura zastupnika u Skupštini Srednjobosanskog kantona je izrazito disbalansirana u korist muškaraca. Od trideset zastupnika samo je 6 žena, što znači da je tek svako peto zastupničko mjesto pripalo ženi.

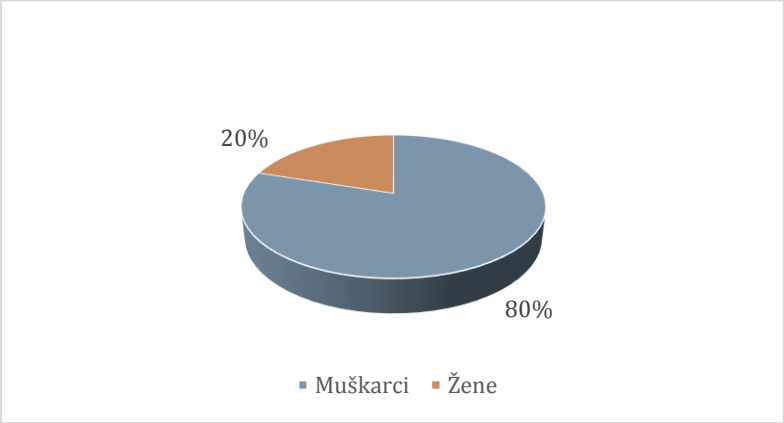

KONSTITUISANJE VLASTI

Konstituisanje vlasti u Srednjobosanskom kantonu započelo je 21.11.2014, godine kada je održano prvo zasjedanje konstituirajuće sjednice Skupštine ovog kantona. Obzirom da su rezultati opštih izbora 2014. godine objavljeni 10.11.2014. godine i da je poslovnički rok za održavanje konstituirajuće sjednice u ovom kantonu 10 dana od objave rezultata, došlo je do manjeg kršenja poslovnika.

Na prvom zasjedanju konstituirajuće sjednice zastupnici su polažući svečanu zakletvu preuzeli mandate, nakon toga su formirani klubovi naroda i imenovana privremena radna tijela skupštine. Nakon toga su dostavljene kandidatske liste za Dom naroda Parlamenta Federacije BiH. U finišu zasjedanja klubovi su dostavili prijedloge kandidata za predsjedavajućeg i zamjenike predsjedavajućeg Skupštine Srednjobosanskog kantona.

Podršku Skupštine dobio je jedino Josip Kvasina, kandidat iz reda hrvatskog naroda. Druga dva kandidata iz reda srpskog naroda (Nikola Simić) i bošnjačkog naroda (Edin Mašić) nisu dobili potrebnu Skupštinsku većinu. Nakon toga konstituirajuća sjednica je prekinuta.

Drugi nastavak konstituirajuće sjednice održan je 10.12.2014. godine nakon što su iz centralne izborne komisije dostavljene provjerene liste kandidata za Dom naroda. Na sjednici se Skupština izjasnila i u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH izabrani su Refik Poparić, Nikola Simić, Mirko Batinić, Lidija Bradara i Dražen Matišić.

Nakon izbora delegata zastupnica Lidija Bradara je ispred kluba hrvatskog naroda predložila da Skupština, obzirom da nema drugih potvrđenih kandidata, imenuje jedinog potvrđenog kandidata (Josipa Kvasinu) predsjedavajućim Skupštine SBK. O ovom zaključku zastupnik Nikola Simić tražio je, ispred kluba srpskog naroda, da se glasa na način kao o pitanjima vitalnog nacionalnog interesa, ali zbog proceduralnih razloga to nije učinjeno i zaključak je usvojen regularnim načinom.

Zastupnik Nikola Simić je zbog usvojenog zaključka uputio prigovor Ustavnom sudu Federacije i Uredu visokog predstavnika. Ured visokog predstavnika poslao je pismo upozorenja zbog kojeg je otkazana jedna vanredna sjednica Skupštine, a sa druge su tačke vezane za imenovanje rukovodstva skupštine također skinute sa dnevnog reda.

Obzirom da do kraja 2014. godine pregovori o formiranju vlasti nisu bili gotovi time je bio i zaustavljen proces formiranja vlasti u ovom kantonu.

Osnovne informacije o radu Skupštine SBK-a – Obim i dinamika rada

Nakon oktobarskih izbora do kraja 2014. godine, novi saziv Skupštine Srednjobosanskog kantona sastao se 4 puta, odnosno imao je 4 zasjedanja. Iako su održana 4 zasjedanja završene su samo dvije sjednice, završena je konstituirajuća sjednica (u dva nastavka) 1. vanredna sjednica je prekinuta bez usvojenog dnevnog reda, i završena je 2 vanredna sjednica. Tabela u nastavku daje više detalja o održanim sjednicama Skupštine.

DATUM	BR. SJED.	TIP SJEDNICE	PLAN. D.RED	REALIZ. D.RED	POČE-TAK	KRAJ	TRA-JANJE	BROJ PAUZA	TRAJANJE PAUZA
	1	Konstituirajuća	6	5	10:20	13:30	3:10	2	1:00
	1	Konstit. završetak		1	10:20	13:40	3:20	4	2:15
	1	Vanredna[10]	4	0	11:15	12:50	1:35	3	1:00
	2	Vanredna	11	9	14:30	18:00	3:30	1	0:30
		Ukupno:	23	15			11:35	10	4:45
		Prosječno:	5,3	3,8			2:53	2,5	1:11

Nakon izbora pa do kraja 2014. godine, Skupština SBK/KSB provela je u zasjedanju ukupno 11,5 sati pri čemu je realizovala ukupno 15 tačaka dnevnog reda.

Na prvom zasjedanju konstituirajuće sjednice osim preuzimanja mandata, formirani su klubovi naroda, izabrana privremena radna tijela, delegirane liste kandidata za Dom Naroda Federacije BIH i izabran jedan od kandidata za Predsjedavajućeg skupštine, dok su na drugom nastavak konstituirajuće sjednice samo izabrani su delegati u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH. Drugi nastavak konstituirajuće sjednice je karakteristična i po tome što se nakon usvajanja zaključka o proglašenju zastupnika Josipa Kvasine privremenim predsjedavajućim ovog tijela, zastupnik Nikola Simić je pokrenuo pitanje zaštite vitalnog nacionalnog interesa.

Prva vanredna sjednica na kojoj se trebao razmatrati Nacrt Budžeta Srednjobosanskog kantona, i završi proces konstituisanja skupštinskog rukovodstva je prekinuta nakon što predloženi dnevni red, nije dobio potrebnu većinu u Skupštini. Kao razlozi za prekid, odnosno neusvajanje dnevnog reda navedeno je pismo upozorenja koje je iz ureda visokog predstavnika, dostavljeno skupštini a u kojem se govori da bi zbog pokrenutog pitanja zaštite vitalnog nacionalnog interesa, sve odluke koje ovo tijelo donese mogle biti dovedene u pitanje ako se nadležna institucija izjasni pozitivno na zahtjev zastupnika Nikole Simića.

Druga konstituirajuća sjednica je održana 30.12.2014. godine također je započela pod prijetnjom pokretanja zaštite vitalnog nacionalnog interesa, zbog načina na koji je ona zakazana i vođena. Kompromis je nađen u skidanju dvije tačke dnevnog reda, a koje su bile vezane za završetak procesa konstituisanja rukovodstva Skupštine i Kolegija Skupštine. Nakon toga je tok zasjedanja bio prilično produktivan i sjednica je rezultirala usvajanjem nužnih finansijskih dokumenta, kako bi se funkcionisanje institucija koje ovise o finansijskim sredstvima kantona moglo nesmetano nastaviti. Tabela u nastavku daje više detalja u mjerama koje su bile na dnevnom redu 2 vanredne sjednice Skupštine SBK/KSB.

[10] Sjednice prekinuta bez usvojenog dnevnog reda. A zbog pisma upozorenja dostavljenog od strane OHR-a povodom prigovora zastupnika Nikole Simića

RBR	NAZIV	ZA	SU	PR	NG	ISHOD
1	Izmjene i dopune Proračuna Kantona Središnja Bosna za 2014.godinu (Rebalans)	22	5	0	1	Usvojeno
2	Odluka o privremenom financiranju Kantona Središnja Bosna za razdoblje siječanj – ožujak 2015.godine	27	0	0	1	Usvojeno
3	Odluku o izmjenama Finansijskog plana Službe za zapošljavanje Kantona Središnja Bosna za 2014.godinu	26	1	0	1	Data saglasnost
4	Odluka o privremenom financiranju Službe za zapošljavanje Kantona Središnja Bosna za razdoblje siječanj- ožujak 2015.godine	27	0	0	1	Data saglasnost
5	Odluku o izmjenama Finansijskog plana Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona Središnja Bosna za 2014.godinu	26	1	0	1	Data saglasnost
6	Odluka o privremenom financiranju Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona Središnja Bosna za razdoblje siječanj – ožujak 2015.godinu	23	3	0	2	Data saglasnost
7	Odluka o privremenom financiranju Agencije za privatizaciju Kantona Središnja Bosna za razdoblje siječanj- ožujak 2015.godine	22	2	0	4	Data saglasnost
8	Odluku o privremenom financiranju Kantonalnog ravnateljstva za ceste za period januar – mart 2015.godinu	23	1	0	4	Data saglasnost
9	Odluka o davanju suglasnosti za zaključivanje ugovora o dozvoljenom prekoračenju na Transakcijskome računu	19	6	0	3	Data saglasnost
10	Odluka o osnivanju stalnih i povremenih radnih tijela Sabora Kantona Središnja Bosna	0	0	0	0	Skinuto sa dnevnog reda
11	Odluka o uspostavljanju Kolegija VII saziva Sabora Kantona Središnja Bosna	0	0	0	0	Skinuto sa dnevnog reda

U odnosu na prethodni saziv rad aktuelnog saziva je u istom (postizbornom) periodu bio produktivniji. Prethodni saziv Skupštine je nakon održanih opštih izbora, pa do kraja godine, zbog većih problema sa procesom konstituisanja zakonodavne vlasti održao samo dva zasjedanja, i uspio samo imenovati privremena radna tijela Skupštine koja su trebala završiti proces konstituisanja zakonodavne vlasti u SBK/KSB.

Ključni dokumenti za stvaranje preduslova za efikasan rad

PROGRAMIRANJE RADA

Problemi u konstituisanju potpuno su u drugi plan stavili ostale važne procese i funkcije koje zakonodavna vlast ima. Tako je novi saziv Skupštine u potpunosti zanemario aktivnosti vezane za Program rada Skupštine. Nakon preuzimanja mandata nije razmatrana niti jedna mjera sadržana u Programu rada Skupštine za 2014. godinu.

Još ozbiljniji problem je odnos prema programu rada za narednu godinu. Iako poslovnik predviđa njegovo donošenje u tekućoj godini za narednu, bez obzira da li se radi o izbornoj godini ili ne, ova institucija svoj Program za 2015. godinu nije donijela do kraja 2014. godine, niti se o njem uopšte govorilo.

Hronološki gledano, problem je kontinuirano prisutan. U pravilu je (izuzmemo li 2007. godinu, kada program rada uopšte nije usvojen) Skupština svoje programe donosila sa 3 mjeseca zakašnjenja. Najveće kašnjenje dogodilo se 2014. godine, kada je program rada Skupštine za ovu godinu usvojen tek 09.06.2014.

PROGRAM ZA GODINU	DATUM USVAJANJA	BROJ MJERA U PROGRAMU	BROJ ZAKONA U PROGRAMU
	Nije usvojen	-	-
	31.03.2008	90	37
	17.03.2009	90	45
	03.02.2010	68	35
	16.03.2011	73	36
	29.02.2012	72	35
	12.03.2013	63	32
	09.06.2014	55	26

Komparacija sa prethodnim godinama otkriva i kontinuirano smanjenje obima programskih obaveza. Ovaj negativan trend doveo je do toga da je program, sa 90 mjera koliko je sadržavao 2008 i 2009. godine, smanjen na svega 55 mjera koliko sadrži Program za 2014. godinu. Ovo predstavlja umanjenje za skoro 40%, pri tome su se zakoni tokom cijelog tog perioda držali na približno ujednačenom nivou, da bi i oni u programu za 2014. godinu bili značajno smanjenju (oko 20% u odnosu na prethodnu godinu ili za preko 40% u odnosu na 2009. godinu kada je zabilježen najobimniji plan zakonodavnih aktivnosti).

Kada je programiranje rada Skupštine SBK/KSB u pitanju, kontinuitet također predstavlja i činjenica da je svaki skupštinski program sadržavao znatan udio zakona. Radi se u stvari o zakonima koji su uglavnom zbog zanemarivanja programskih obaveza, taktiziranja izvršne vlasti ili političkih neslaganja prenošeni iz jedne godine u naredni period, kao nerealizovani. Ovakva praksa je dovela do akumuliranja nerealizovanih zakona, a takvo odugovlačenje procesa je rezultiralo time da se oblast koju su neki zakoni trebali da regulišu toliko promijenila da je prestala potreba za njihovim donošenjem u onom obliku u kome su prvobitno predviđeni, odnosno, stvorila se potreba za sasvim novim zakonskim rješenjima.

REALIZACIJA PROGRAMA RADA

Obzirom da nakon održanih izbora nije niti jedna programska mjera realizovana, nivo realizacije programskih obaveza je ostao nepromijenjen nakon posljednje sjednice prethodnog saziva Skupštine, a o njemu se detaljno govorilo u prethodnom monitoring izvještaju Centra civilnih inicijativa za ovu instituciju. Zbog činjenice da se program rada odnosi na kalendarsku godinu a ne na vrijeme koje neki saziv institucije ima mandat, dijelove tog izvještaja dajemo u nastavku.

Uporedno sa negativnim trendom u obimu planiranja, odnosno smanjivanjem broja planiranih mjera iz godine u godinu, monitoringom rada ove institucije zabilježili smo lagani porast broja mjera koje su na Skupštini razmatrane, a koje su iz njenog programa rada. Ova dva suprotna trenda dovela su toga da je, vremenom, procenat realizacije programskih obaveza lagano rastao. U prosjeku je prethodni saziv Skupštine realizovao nešto manje od 20%, godišnjeg programa, dok je aktuelni saziv u prosjeku realizovao oko 30% vlastitih godišnjih obaveza.

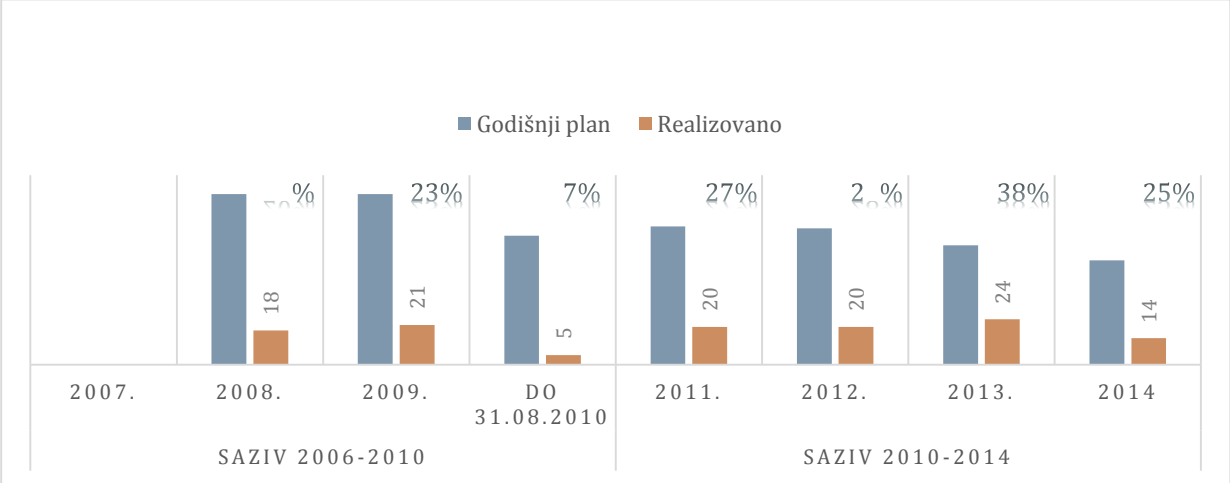

Već je istaknuto da je, do 2014. godine, udio planiranih zakona bio uglavnom na ujednačenom nivou, te da je u 2014. godini on znatno umanjen. Posmatrajući realizaciju zakonodavnog dijela programa rada vidljivo je da je on također imao lagani porast ali nije rastao istim intenzitetom kako procenat realizacije ostatka programa rada. Zbog akumuliranja zakona i prenosa obaveza iz jedne u drugu godinu, s jedne strane i neadekvatnog odnosa prema realizaciji vlastitih obaveze s druge strane, procenat realizacije zakonodavnog djela programa rada je manji nego procenat realizacije cjelokupnih programskih obaveza.

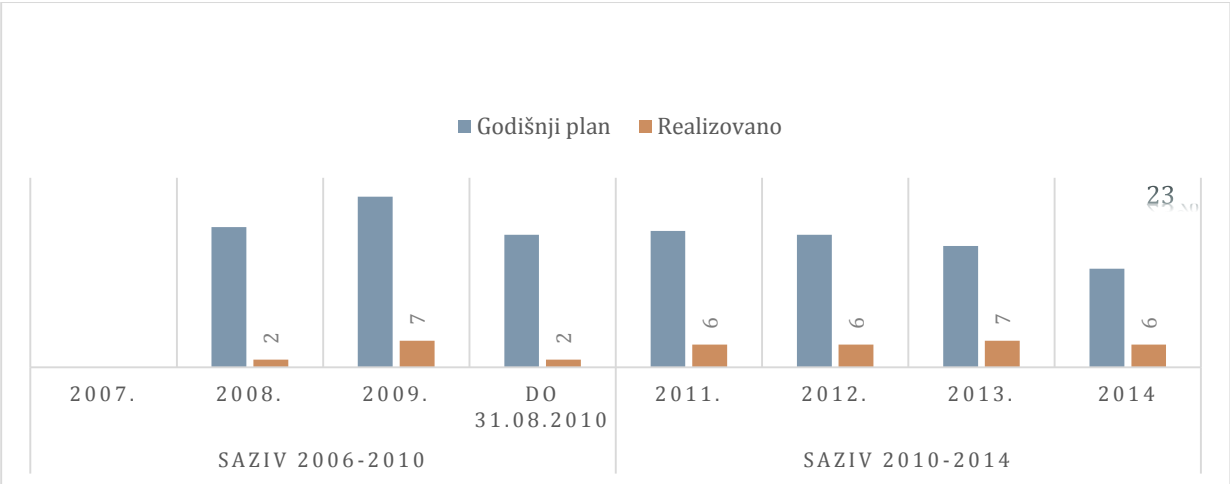

BUDŽETIRANJE

Spora implementacija izbornih rezultata, odnosno nemogućnost uspostavljanja stabilne parlamentarne većine, koja bi brzo i efikasno imenovala novu vladu, doveli su do toga da se proces budžetiranja zaustavi i da se u 2015. godinu uđe sa odlukom o privremenom finansiranju. Identična stvar se desila i prilikom preuzimanja mandata nakon opštih izbora 2010. godine. Tada je trebalo skoro 4 mjeseca da ovaj kanton dobije budžet.

Inače u ostalim godinama, ustaljena je praksa da se Budžet Srednjobosanskog kantona za narednu godinu donese prije isteka tekuće godine, odnosno izbjegavane su odluke o privremenom finansiranju. S druge strane, Budžet je akt koji se redovno donosi, čija je procedura donošenja propisana zakonom, od kojeg zavisi ogroman broj korisnika i upravo zbog toga on ne bi trebao biti donošen naprečac, niti po skraćenoj proceduri, bez javne rasprave i učešća zainteresovanih građana i interesnih skupina u njegovom kreiranju, što je raširena praksa na ovim prostorima, pa i u ovom kantonu.

Da uključivanje javnosti u proces izrade Budžeta prethodnim sazivima vlasti nije u vrhu liste prioriteta vlastima SBK/KSB najbolje govori dinamika usvajanja budžeta. Tako je:

- Budžet Srednjobosanskog kantona za 2011. godinu je započeo proces kao nacrt 30.09.2010. ali je usvojen, uz ogromno kašnjenje, političke opstrukcije i kršenje zakona, tek 28.04.2011. godine.
- Budžet SBK za 2012. godinu, pojavio se na Vladi kao nacrt 27.10.2011. godine ali je odgođena rasprava pa je usvojen u nacrtu tek 05.12.2011. godine. Procedura je tada toliko ubrzana da je za 25 dana završen kompletan postupak. Usvojen je 30.12.2011. godine.

  Budžet za 2013. godinu donešen po skraćenom postupku, od prednacrta 28.10.2012 do usvajanja 27.12.2012. prošlo manje od dva mjeseca, dokument uopšte nije razmatran u nacrtu.
- Budžet za 2014. godinu, kao i njegovi prethodnici nije imao dugu proceduru donošenja, sve je trajalo oko mjesec dana. Vlada je utvrdila nacrt 28.11.2013. a parlament usvojio prijedlog 30.12.2014. godine.

GODINA	USVOJEN	IZNOS U KM

Zakonodavna aktivnost Skupštine SBK

Kao i stepen realizacije programa rada zakonodavna aktivnost skupštine ostala je na nivou koji je ostavio prethodni saziv. Naime, aktuelni saziv vlasti nije od preuzimanja mandata razmatrao niti donio niti jedan zakon. Svi zakoni u 2014. godini razmatrani su i usvojeni na sjednicama prethodnog saziva.

Tokom cijele 2014. godine Skupština SBK/KSB usvojila je 13 zakona od kojih je 8 bilo temeljnih zakona a 5 predstavljaju izmjene i dopune nekog zakonskog akta.

Zaključci i preporuke

Formiranju vlasti nakon izbora, parlamentarne stranke trebaju pristupiti krajnje odgovorno i sa većim stepenom političke samostalnosti i međustranačkog uvažavanja, tolerancije i političke kulture. Političke dogovore treba završiti što je prije moguće, na način da se osigura stabilna i funkcionalna parlamentarna većina i imenuje Vlada, tako da se umjesto sama sobom, vlast što prije počne baviti rješavanjem nagomilanih problema građana.

Skupština ovog kantona treba povećati frekventnost zasjedanja, a broj mjera pogotovo zakona treba značajno podići. Proaktivnijim pristupom potrebno je navesti Vladu da osigura materijale za redovan i produktivniji rad Skupštine. Posebnu pažnju Skupština treba da posveti sistemskom uređivanju pitanja iz vlastite nadležnosti, odnosno zakonima.

Neophodno je da Skupština, kao i Vlada, u potpunosti promjene odnos prema programiranju rada. Programi rada se trebaju donijeti prije isteka godine za narednu, a kako je već načinjeno kašnjenje onda se izradi programa zada za 2015. godinu treba pristupiti urgentno. Potrebno je razviti sistem praćenja realizacije programa, i definisati mehanizme za prevazilaženje problema, povećanje stepena realizacije. U tom pravcu potrebno je izmjeniti i poslovnike o radu, i drugu potrebnu legislativu, te uz preciziranje rokova, predvidjeti i načine utvrđivanja i pokretanja odgovornosti.

Potrebno je hitno nastaviti započetu proceduru usvajanja Budžeta SBK za 2015. godinu, U procesu donošenja budžeta nužno je dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima Federacije BiH. Budžet mora proći javnu raspravu, tokom koje će interesnim grupama, sindikatima, NVO-ima, građanima uopšte, biti omogućen uticaj na njegov konačni sadržaj. A pored toga vlast hitno treba implementirati i preporuke ureda za reviziju budžeta, pogotovo u dijelu uspostavljanja internih kontrola u trošenju javnog novca.

Kontakt informacija

MERSAD AVDIĆ	MAJDA BEHRAM STOJANOV
+387-35-247-740	+387-36-580-553
+387-35-278-232	+387-36-556-511
mersad@ccibh.org	majda@ccibh.org

Informacije o organizaciji

Centri civilnih inicijativa

Ludviga Kube 7, 75000 Tuzla

+387-35-247-740

+387-35-278-232

www.cci.ba